

PUBLICACIÓ QUINZENAL

No es tornen originals.

Número solt 15 Cts.

Redacció i Administració

CARRER D'AUGUST, 64

Dels articles ne son responsables llurs autors.

Anuncis segons tarifa.

Presentació

En eixir a la llum pública la primera editorial de nostra periòdic, enviem una cordial salutació a tota la premsa; entitats i centres de cultura de Catalunya, desitjant es vegi en nosaltres una joventut entusiasta i renovadora, afanyosa de honorar el lloc que desitja ocupar en les files on es lluita per al desvetllament espiritual del poble, fins a conseguir avivar en éll el sentiment de l'amor a tot lo gran, lo bell i lo noble.

I ara, siguins permés manifestar que ens sentim posseïts d'una alegria tan gran, que ella traspúa per tots els poros de la nostra pell.

Es natural que així sigui, puix es precís convenir en que la cristallització d'aquesta primera part de la nostra obra, suposa, avui per avui, i sobretot en les condicions en que hem de desenrotllar-la, un màxim de voluntat, de fè, d'amor, d'entusiasme i fins d'abnegació, coses aquestes cada una de les quals significa en nostres temps d'apàtica indiferència, un veritable heroisme.

Fa temps que ens ofega el rònc ambient que es respira en nostra vila; estem cansats d'aquesta aplanadora monotonia, d'aquest terrible sempre igual de la vida quotidiana, que, mateix que el trontoll cansoner d'un

carro en ruta llarga per camins enclotats i sense perspectiva, que us adormeix les cames i entumeix el cos, així també aquesta sòpita monotonia ambient, entumeix, i de faisó alarmadora, les facultats de l'esperit, quedant en justa conseqüència, enterament atrofiat ço que l'home te de millor en sí, atrofia deguda sobre tot a la manca d'exercici d'aquestes facultats. Hem entès, doncs, que ço que convé a tots, és exercitar-nos en aquesta gimnàsia de l'esperit, i per a que aquest exercici sigui possible, és necessari preparar l'ambient de tal faisó, que les innates facultats espirituals de cada individu, puguin trobar el mitjà apropiat per el seu total desvetllament i ample desenrotlló, fins a conseguir aquell màxim de perfeccionament humà que és dable en ço que dura aquest nostre pelegrinatge per la terra.

Encaminats a aquest fi aniràn, doncs, tots els nostres esforços. Més, necessitem dir, que per a lograr el nostre objecte, no adoptarem sistemes empalagosos, i de mal digerir. sistemes que en lloc d'estimular al dalit i a l'entusiasme logren precisament tot el contrari, no; som prou experimentats per a no saber tota la veritat d'aquell adagi castellà que diu que *quien mucho abarca poco aprieta*.

Fora propi de persones en un tot desco-neixedores de ço que és la societat en nos-

tres dies, si en llençar-nos a la palestra ho haguéssim fet a les palpentes, sense un plan prèviament traçat i degudament ordenat que ens garantís un èxit falaguer per endavant, i efectivament, sense això, sense gairebé aquesta seguretat del triomf, l'obra que ens havem empresa hauria pogut ésser qualificada de temerària. Ara no; ara, ningú que no vulga pecar de barroer, pot adelantar semblant judici. No volem pas tampoc fer franca revelació d'aquest nostre plan o sistema de lluita; car ho endevinarà pla bé desseguida tot aquell qui vulga seguir-nos pas a pas en el seu desenrotlo. El fracàs és possible (tot ho és en aquest món) més no probable. Es tot el que diem.

Som joves, i així com aquesta nostra joventut ens dona coratge per a remourer i fins renovar l'enrarit ambient que ens envolla malgrat ço feixugós i difícil de la tasca; aquesta mateixa joventut ens obliga també a rendir culte devotíssim al bell estol de flors femenines que fan de la vila nostra un dels més esplèndits vergers de la contrada.

Perquè nosaltres hem vist amb ver sentiment que ningú fins avui, ha sapigut ponderar prou ço ponderable en elles ni tampoc cuidar degudament de certes verjelles que poguent ésser amb el temps toies riquíssimes d'excelsa bellesa, nostres inexperts jardiniers deixen a la bona de Déu, veient amb la més complerta indiferència certes tendències i inclinacions perilloses, i consentint que el gram i les eures entortelliguin les joves branques, ço que per força ha de conduir-les a una prematura macilència i desflorament.

Sense pretenir una superioritat sobre altri en matèria de jardineria d'aquesta mena, sentim en lo més pregón de la nostra ànima una gran simpatia per aquestes flors d'Eva, que indubtablement això ens farà ser més zelosos que ningú per a vetllar per la seva reputació i bellesa.

En el sentit més ignocent de la paraula devem dir també que farem el *trapacerot*, mot ben inofensiu posat en nostres llavis: procurarem descobrir (i en això hi ha entre nosaltres qui és més fi que un Sherlock-Hol-

mes) tot allò que tingui aire de secret jove-nívol, sempre i quan no hagi de reportar cap mala conseqüència pels interessats.

Lloar les virtuts, execrar els defectes i vicis, aconsellar segons nostre criteri en tot allò que hi càpiga consell, heus'aquí la nostra tasca.

EL DRAC ferotxe que acaba de naixer a Palamós, serà una fúria enverinada o bé un anyell tendre i blanc que es deixarà acaronar per les criatures: serà fera indòmita i terrible per tota cosa insana i perjudicial a la salut moral del poble; i serà mansoi, enjogassat i acaronador, per tot allò altra, enlairat, noble i digne.

I direm per fi, que tota la gràcia i gentilesa d'aquelles damisel·les qui fan estada en aquesta vila petitoia i bonica, curculla riçada que el *mare-nostrum* amb ses inquietes i remoroses onades blaves ha llençada de sos abims pregons i espantables, sobre aquest troç meravellós de la costa brava, tota la bellesa i galania que exhala aquest estol de joventut rica en il·lusions i esperances, passarà sucesivament per aquestes columnes.

Així, doncs, ja ho sabeu damisel·les i jovincels palamosins, i tu també home auster i grave, llegint EL DRAC, demés de ço plaent que no dubtem serà per a vosaltres sa lectura, sereu també col·laboradors a l'obra de renovació que amb tanta fé, generositat i desinterès ens havem empresa.

La Redacció.

Glosari de la Vida

El terratrèmol del Japó

Llegint uns comentaris a l'entorn de l'horrorós cataclisme que ha regirat bon tros del territori on viuen els *Fills del Sól*, models de voluntat i paciència, hi hem trobat quelcóm deliciosament infantil que ha tingut la gràcia de suggerir-nos idees ben oposades.

Diu el comentarista, que si la sotregada sísmica del Japó ha conmogut una mica l'indiferència general envers la dansa macabra

haveu pecat, a escombrar mal sia nomès els carrers de la vila que ha tingut la sort de veu-rer-vos neixer per a que la lava d'aquest volcà humà no pugui enbolcallarla.

Que el Drac, nos guardi d'el Moloc de la present civilització...

Els tres amics, es despadeixen estreyent-se efussivament les mans. La joia omple sos pits, i en ésser al llit, somnien que el planter s'és fet ja gros i ufanós, floreix, grana i en caurer el fruit fent zig-zags i apilontant-se, formen aqueixes lletres: VIRTUD.

QUIM.

POTI-POTI

En encarregar-nos d'aquesta secció, ho fem amb l'esperança de proporcionar a nostres llegidors i especialment a les simpàtiques palamosines de les quals som fervents admiradors, uns moments d'agradable distracció. Alegres de temperament, procurarem encomenar quelcom de la nostre alegria jònivola, a tota persona que per afinitat de temperament o per necessitat de donar una mica d'elasticitat a l'encarquerada rigideix que a vegades imposa la vida a nostre esperit, vulga simpatitzar amb aquesta secció de POTI-POTI.

L'escena passà a una tenda del carrer Major.

Fa pocs dies hi entrà un subjecte castellà dels més enrabassats i en preguntar-li el dependent el que volia, digué:

—*Demusté, trebelajuecas.*

El dependent restà una bella estona indecis i fins torbat; el pobre xicot es gratava el cap sens sapiguer el que havia de despatxar-li, doncs, que éll sapigués, cap de les mercaderies de casa seva tenia un nom semblant. Per fi, arronçant les espatlles, cridà a la duenya de l'establiment, la qual tant apurada com el seu dependent hagué de decidir-se a mostrar a l'incomprensible client, peça per peça tot el que contenia la tenda, resultant al cap de vall i després de molt

masegà que el que demanava el susdit individu, era senzillament *tres velas huecas*, o tres espelmes foradades com diem a la nostra terra.

Felicitem al simpàtic i *enamordiç* Badés, per haver conquerit a la bufona i encantadora Pepeta, una incansable balladora de l'«Econòmic», la qual segons informes (que si no són certs no sabem que dils-hi) també correspon al seu amor.

Nosaltres celebrem amb gust tan esparrantant nova, i esperem algún jorn (si la cosa no s'espatlla, eh?) veure'ls junts a la Plaça venent... *pota i tripa!*

Es en veritat una verge adorable, tot el jove palamosí es sent atret per la seva gentilesa. A son pas per aquests monts de Déu, deixa una dolorosa estela de cors en defici.

Ai!, la llàstima gran és que el nostre cor en mig de tants altres passarà desapercebut.....

Dos amics es troben pel carrer. Ambdós són catalanistes de la flamarada.

—*Hola, joven*—exclamà un d'ells.

—Ditjosos ulls!

—I què me'n dius de la vetllada d'ahir; perquè suposo que hi aniries.

—Home, *desdeluegu*.....

Si, si, catalanisme pur!

L'altre tarda en el Cine, varem atrapar a l'aixerit J. C. i a la bufona L. P. en plé flirteig a distància

Aconsellem a tan xamosa parella, que si volen anar continuant aquest nou sistema de fer-se l'amor es comprin un aparell de telefonia sense fills. Anirà millor per ells i... també per nosaltres.

També desitjariem de l'amic Cassà fes el favor de tallar les aletes a alguns dels seus amics que li estan fent la guitza...

L'amic Garrell s'en farà carrec, veritat?

No sabem quina cosa admirar més en ella, si la seva esplèndida hermosura sens igual en nostra xamosa contrada (i això és

dir molt), o la seva modèstia encara més rara en aquest temps en que fins els geperruts belluguen el cap per cridar l'atenció de la gent sobre les seves *gràcies*.

Com la perla reclosa dins la petxina en les pregones fondàries marines, així ella roman també tancada a casa seva, com si ignorés que ço bell és com l'aire que alimenta nostres pulmons indispensable per tothom i que tothom té dret a gaudir-ne.

Aquest astre de primera magnitud que resplandeix a pesar seu amb llum enlluernadora, té ja el seu satèlit adorador, el qual, encara que graviti a mants kilòmetres de distància, és tanta la força d'atracció del magestuós sol, que a l'hora menys pensada es desviarà de la seva òrbita, i es fondrà en éll.

L'Antoneta P. tindrà sens dupte una infinitat d'adoradors, mes no hi ha el legant que desplaï tant fàcilment a un sargent de ferrocarrils.

El simpàtic amic J. Cervelló, sembla que ha canviat radicalment de manera de pensar. Mireu perquè:

Quan era més jovenet volia fer-se capellà, tant és així que fins es deixava la *corona*, tal era la seva vocació.

Ara, per el contrari: hom assegura que una certa *papellona* nomenada Carmen, el fa tornar ximple; i així com abans volia la *corona* per éll, ara fa el que pot per teixir-ne una d'*azahar* destinada a la *papellona* dels seus somnis.

No és mala l'idea, *Mossèn Pepet!*

Nosaltres, que hem viscut algun temps a Pekin, podem assegurar que aquell rotul que hi ha a la vitrina d'una de les cases de negoci del carrer Major que diu

UEVOS FRESCOS a S' Uno

no desdiu en res als mils i mils que vegerem quan nostre residència a la capital de Xina, els quals eren mirats per nosaltres com qui mira el més enrabassat geroglífic sense entendre jota. Solament que aquells devien ésser escrits amb totes les regles gramaticals, mentres que aquest.. ho és contra totes les del sentit comú.

Pagaria la pena de fer-ho escriure per qualsevol nen de sis anys.

Palamosina gentil, no facis us dels polvos d'arroç ni del carmí, car són aquests, ingredients que tendeixen a marcir la frescor de la teva joventut i bellesa.

No sabs tú el mal efecte que causa veure una noia amb *màscara* en dies que no siguin de Carnestoltes.

Dies passats una senyora amiga nostra feia un elogi acalorat del seu gendre, dient que era un home molt *astruït* i que sabia parlar diferents *llengados*.

Casualment ho sentí la senyoreta P., filla de l'esmentada senyora, i, naturalment, a la primera oportunitat li feu entendre que no havia de dir *llengados* sinó idiomes.

S'ho posà tant al cap la bona senyora, que l'endamà a la carniceria, digué distretament que fessin el favor de despatxar-li mitja tersa d'*idiomes!*

K-K-TUA

TRADUCCIONS

L' aventura del paleta

*Del llibre «Tales of the Alhambra»
(Contes de l'Alhambra) de W. Irving*

Hi havia una vegada a Granada, en temps molt llunyà, un pobre paleta qui no deixava d'oïr missa tots els diumenges i festes de precepte, i, no obstant, amb tota la seva devoció, seguia pobre i més pobre i podia amb prou feines guanyar el pa per a la seva nombrosa família. Una nit va ésser desvetllat del seu primer són per un truc a la porta. Corregué prest a obrir-la i es trobà davant seu, un capellà, alt i sec, d'aspecte cadavèric.

—Escolta, bon amic—digué l'estrany—he observat que ets un bon cristià i home de confiança; vols empendre una tasca aquesta mateixa nit?

—De tot mon cor, reverent Pare, a con-

dició de que em pagueu com cal.

—Seràs ben pagat; però tens de comportar que et tapi d'ulls.

A n'això el paleta no s'hi oposà pas i d'aquesta faisó fou aconduït pel sacerdot a través d'estrets i tortuosos carrerons, fins a deturar-se davant del portal d'una casa. El sacerdot, llavors, treient-se una clau, donà volta al pany, que xericà, i obrí la pesada portella. Entraren, la porta fou tancada i barrada i el paleta fou guiat a través d'un corredor i d'una espaiosa estància, cap una part interior de l'edifici. Aquí li tregueren la vena d'els ulls i es trobà en un pati, dèbilment enllumenat per una senzilla llàntia. En el centre s'hi aixecava, eixuta, la pica d'una antiga font moresca, dessota de la qual el sacerdot li requerí hi construís una petita cripta, havent-hi ja preparats per aital objecte rejols i morter. El paleta es posà a treballar i treballà tota la nit, mes sense finir l'obra. Poc abans d'apuntar l'auba el sacerdot posà a la seva mà una peça d'or, i havent-lo novament tapat d'ulls el menà de retorn a casa seva.

—Voldries tornar i completar la teva tasca? — li preguntà.

—De molt bon grat, reverent Pare, ja que soc tan ben retribuït

—Bé, doncs demà a mitja nit et vindré a cercar de nou.

Així ho féu i el nitxo va ésser acabat.

—Ara—va dir el sacerdot—m'has d'ajudar a treginar els cossos que han d'esser-hi enterrats en aquest nitxo.

Al pobre paleta els cabells se li posaren de punta en sentir aquestes paraules: seguí al capellà amb pas vacil·lant cap a una retirada cambra de la casa esperant sorprendre algun pavorós espectacle de mort; però va assossegat-se en ovirar tres o quatre grosses gerres apilotades en un recó. Sens dubte eren plenes de diner, i fou amb gran treball que ell i el sacerdot les eixiren a fora i les depositaren a la seva tomba. La cripta va ésser tapada, el sòl col·locat de nou, i borrades totes les traces de l'obra. El paleta fou altra volta tapat d'ulls i aconduït per camí distint del pel quin havia passat a l'a-

nada. Després de vagar a través d'un enredat laberinte de corriols i carrerons, es deturaren. Llavors el sacerdot li posà dugues peces d'or a la mà: «Espera't aquí, li digué, fins que sentis el toc d'oració a les campanes de la Catedral. Si t'atreveixes a destapar-te d'ulls abans, et trobaràs amb el diable...!» Així dient s'allunyà. El paleta esperà fidelment, entretenint-se en sospesar a la mà les dugues monedes i fent-les dringar alegrement. A l'instant en que les campanes de la Catedral deixaren oïr el toc d'oració, tregué la vena dels seus ulls i es trobà en la riba del riu Genil, des d'on fa ver via cap a casa seva, i amb els profits d'aquelles dugues nits de treball en tingueren éll i la família per fer xirinola uns quinze dies, passats els quals tornà a ésser tan pobre com abans.

Anava tirant, treballant poc i pregant moltíssim i guardant tots els dies de Sant i festes, any darrera l'altre, mentres la seva família anava creixent: tots flacs i esquinçats, el mateix que una quadrilla de gitanos.

Un capvespre mentres estava assegut a la porta de la seva barraca, se li apropà un vell, ric i molt avar, de qui es deia era posseïdor de moltes cases. L'home ric s'el mirà un moment amb uns ulls que llampegaven dessota d'un parell de peludes celles:

—M'han dit, amic meu, que sou molt pobre—li digué.

—No hi ha que negar-ho, senyor, ja podeu veure-ho vos mateix.

—Siguent així, crec que ja vos agradaria de trobar feina i que treballariau barato.

—Tan barato, mon amo, com qualsevol altre paleta en tot Granada.

—Això és el que necessito. Ting per a arranjar una casa vella, ruïnosa, que em costa més diners del que val, puix ningú la vol habitar. Així és que ting de procurar reparar-la de faisó que no em costi gaire.

El paleta, en efecte, fou acompanyat a una gran casa deserta, d'aspecte rònec. Passant a través de varies cambres i sales buides, entrà a un pati de l'interior de l'edifici; on sos ulls se clavaren en una vella font moresca que hi havia al mig. Va quedar palplan-

tat i meditat, puix a la seva ment hi havia acudit un record molt llunyà, d'aquell indret.

—Voldriau fer la mercè de dir-me qui habitava aquesta casa antigament?

—Mal diable se l'hagi emportat!—exclamà el propietari —era un vell sacerdot miserable, que no procurava sinó per éll. Es deia que era immensament ric i com no tenia parents, tothom creia que deixaria tots els seus bens a l'Església. Va morir repentinament, i capellans i frares s'afanyaren a prendre possessió de les riqueses del finat; però sols varen trobar quelques ducats en una bossa de cuir. La pitjor sort ha caigut sobre meu, doncs des de la seva mort, el vell subjecte continua ocupant la meua casa sense pagar lloguer. I ves-li a fer complir la llei a un mort! La gent preté oïr tota la nit dringadissa d'or en la cambra on dormia el vell sacerdot, com si aquest estés comptant els seus diners, i gemecs i xerics que vénen del pati. Siguin certes o falses aquestes històries, han portat un mal nom a n'aquesta casa i ni un estadant vol quedar-s'hi.

—Prou! No parlem més!—va dir el paleta amb fermesa —deixeu-me habitar aquesta casa, de franc, mentre no es presenti un estadant millor i jo em cuidaré d'anar-la arranjant i de lliurar-la dels mals esperits que la pertorben. Jo soc un bon cristià i un home pobre i no m'ha d'espantar ni el mateix diable encara que se m'apareixés en forma d'un gran sac de diners!

L'oferta de l'honrat paleta va ésser acceptada de bon grat; es traslladà a la casa amb la seva família i va complir el tracte. De xic en xic la va anar posant a son primitiu estat. El dringament d'or ja no es va sentir més a la nit en la cambra del difunt sacerdot, però va començar a sentir-se de dia a la butxaca del paleta vivent. En una paraula, es va fer ric ràpidament en mig de l'extranyesa de tots els seus veïns, i va esdevenir un dels homes més poderosos de Granada; donà grans sumes a l'Església, sens dubte per a descarregar-se la consciència, i no va revelar a ningú el secret de l'amagatall, fins en son llit de mort que ho explicà a son fill i hereu.—H. S., trad.

Consultori amorós

Havent sigut requerida per la Direcció de EL DRAC, una senyora molt entenimentada i d'experiència qui amagarà el propi nom amb el pseudònim de *Fata Morgana*, per si volia encarregar-se d'un consultori amorós, posem en coneixement de nostres amables llegidores, que ha acceptat gustosament aquesta petita molèstia que suposarà en ella tan delicada tasca

Així que, tota damisel·la cor-ferida per les fines sagetes de Cupido, podrà confiar-li les seves cuites amoroses; els seus turments, els seus dubtes, les seves vacil·lacions, eiz. demanant-li parer sobre qualche assumpte del que ella no n'encerti la manera de conduir-se per a que resulti favorable als seus desitjos, segura de obtenir una resposta sempre franca i sincera encaminada a resoldre en bé la cosa sol·licitada.

Tota consulta deurà anar firmada sisquera amb unes inicials o bé un pseudònim, sense lo qual no podrien ésser contestades.

Les consultes deuran ser clares i concises, sens poguer excedir d'una cara del paper usual de lletres. Sense aquests requisits deixarien també de contestar-se.

La correspondència a la redacció.

De Palafrugell estant

*Al amic d'Artagnant
al país de Filipopó.*

Amic d'Artagnant: Aquest Palafrugell en el que varem passar junts alguns mesos, i en el que convinguerem en que si el Dr. Panglos hi hagués sojornat un quant temps només, hauria determinat fer-hi vida i mort, aquest Palafrugell incomparable i únic *en su género*, em va resultant cada dia més enutjós i intolerable.

Probablement et quedaràs amb un pam de boca overta, sens compendre com hi ha qui pot queixar-se de viure en el *rovell de l'ou* del millor dels mons actuals, haguts i

poso reformado, 4 parts, per el reputat actor William Russell; una de còmica i les Actualitats Gaumont. Debutarà aquests dos dies la renomada Troupe «Boti».

**CERRALLERIA
MECANICA** *✶* **Josep Ramió**
SOLDADURA AUTÓGENA ✶ **REPARACIONS DE TOTA MENA**
TELEFON 88 *✶* **PALAMOS**

Segons rumors, dintre pocs dies vindrà a donar un concert en el «Saló Carmen» l'eminent violoncel·lista Blai Net.

Ho celebrariem.

AGÈNCIA DE TRANSPORTS **JOAN OLIVER**
SERVEIS DIARIS A ST. FELIU I CALDES DE MALAVELLA
Serveis diaris dintre la vila ✶ Carruatges de lloguer
TELÈFON 42 *✶ ✶ ✶* **PALAMÓS**

Demà diumenge a les 10 nit es celebrarà una bonica festa en el Casino «El Port».

El llorejat «Orfeo Aucellada» d'aquesta vila delectarà a la concurrència amb unes escollides peces del seu extens repertori i seguidament es celebrarà en el saló de festes un lluit ball que promet ésser ben animat.

Manuel Lloréns

MERCERIA
NOVITATS

PERFUMERIA ✶ JUGUETS ✶ PARAIGUES
ULTIMA MODA ✶ BASTONS ✶ LLANERIA
GENERES DE PUNT ✶ BISSUTERIA, ETZ.

PREUS REDUITS

Major, 26 -- PALAMÓS

Rumia que rumiaràs

LOGOGRIF NUMERIC

1 2 3 4 5 6 Periòdic festiu.
5 3 1 2 5 Nom de dona.
6 5 4 5 Part del cos.
5 2 2 Vegetal.
6 5 Animal.
3 Consonant.

TARJA.

DELFI CASTELLÓ NACA

Combinar degudament aquestes lletres de manera que es llegeixi el nom d'una sardana.

CONVERSA

—Hola, Narcís! Vols venir a Monells demà?, amb tu serem quatre.

—Mira que tinc molta feina...

—Tot es farà home.

—I en tot cas, quí seriem?

—El que jo t'he dit i el que entre els dos hem anomenat.

XARADA

N'és ma *primera* animal,
musical *segona* ens dona
altre nota es la *tercera*
quart invers n'és mineral
i nom d'home mon *total*.

JEROGLIFIC

I
:: T
D
nota D
D

A. C. P.

Les solucions en el nombre vinent.

Aquest número ha passat per la censura militar

Moderna Escola
de Piano

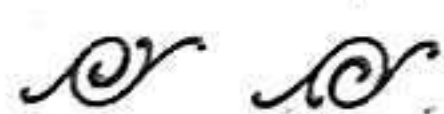
Professor: *R. Casas*

Plan d'estudis de l'Acadèmia
Granados

Nova tècnica del Pedal
segons el malaguanyat mestre

Clacisisme rigorós
amb les obres de text

